

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

M. Spekreijse-Deijs (GL-PvdA) en A. Negash (GL-PvdA)
(d.d. 26 oktober 2023)

Nummer
4017

Onderwerp
EMK-terrein

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

EMK terrein wordt gesaneerd om daar hoogwaardige maritieme industrie te realiseren. Op dit moment worden de damwanden door groutankers op hun plaats gehouden. Dit betekent wel dat op dit moment er geen directe toegang is van het vaste land naar het kanaal.

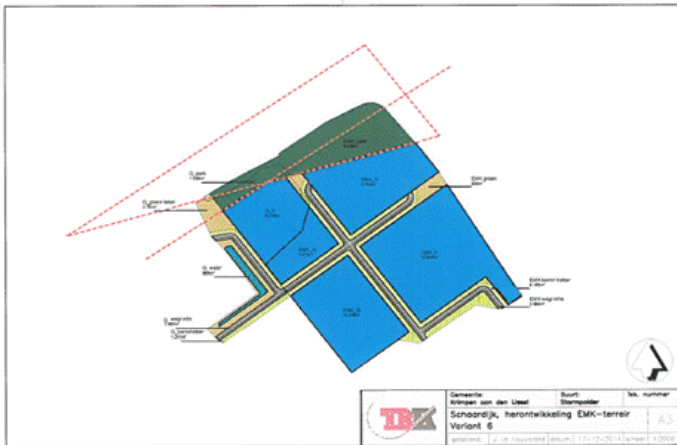
- 1. Is GS het met GroenLinks-PvdA eens dat de aanwezige damwanden de kansen voor maritieme industrie op het EMK Terrein ernstig beperken, aangezien maritieme bedrijven directe toegang tot het water vereisen?*

Antwoord

In de Bestuurlijke Overeenkomst Hersanering en Herontwikkeling EMK-terrein (d.d. 13 mei 2015, partijen: Ministerie Infrastructuur en Waterstaat (IenW), gemeente Krimpen aan den IJssel, provincie Zuid-Holland en Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard) zijn afspraken vastgelegd over de toekomstige inrichting en het toekomstig gebruik van het hele EMK-terrein. Daarnaast is er een koopovereenkomst gesloten tussen de Staat en de gemeente Krimpen aan den IJssel. In de bestuurlijke overeenkomst is rekening gehouden met de ruimtelijke beperkingen (zie noot) aan de Hollandsche IJssel. In het kader van de heroriëntatie die is uitgevoerd in de periode 2020 - 2021 is in een bestuurlijk overleg besloten om ook langs de Sliksloot uit te gaan van een verlaagde groene oever. Voor de verdere beantwoording verwijzen wij door naar de gemeente als de partij die de uitgifte verzorgt van het terrein na overdracht.

Noot: Er zijn voor de locatie ruimtelijke beperkingen vanuit de waterstaatkundige wet- en regelgeving. Deze ruimtelijke beperkingen zijn weergegeven in bijlage 2 van de Bestuurlijke overeenkomst en vertaald naar een voorlopig inrichtingsplan (zie figuur op volgende pagina) met een groene zone langs de Hollandsche IJssel en een deel van de Sliksloot waar niet gebouwd mag worden van wege de noodzakelijke zichtlijnen.

Figuur uit: Bestuurlijke Overeenkomst Hersanering en herontwikkeling EMK-terrein, bijlage 2 (d.d. 13 mei 2015)

2. *Deelt GS de mening van GroenLinks-PvdA dat het niet wenselijk is om op de locatie van het EMK-terrein grondgebonden industrie te vestigen, gezien de mogelijke impact op de verkeersveiligheid in het gebied?*

Antwoord

Dit is niet aan GS om hier iets van te vinden, maar aan de gemeente Krimpen aan den IJssel.

3. *Heeft GS inzicht in welke bedrijven zich willen vestigen op het EMK-terrein?*

Antwoord

Nee, dit is namelijk niet aan GS, maar aan de gemeente Krimpen aan den IJssel.

WBB ziet niet toe op de belasting van de damwanden tijdens de bouwfase. Comité Betere aanpak EMK-giffterrein stelt dat tijdens de bouwfase de damwanden te zwaar worden belast.

4. *Is er momenteel inzicht in de mogelijke gevolgen als de damwanden tijdens de bouwfase bezwijken?*

Antwoord

Het Comité stelt ten onrechte dat tijdens de bouwfase de damwanden te zwaar worden belast. In het advies van Fugro over het verbeteren van de damwandconstructie van 28 januari 2022 stelt Fugro dat het opstellen van de betreffende kraan van 40 kN/m² op drie meter afstand van de damwand geen negatieve gevolgen heeft op de krachtswerking van de wand mits voorafgaand het maaiveldniveau wordt ontgraven tot NAP +1,0m. In het uitvoeringsplan 2.0 wordt aan deze voorwaarde voldaan. De kraanbelasting van 40 kN/m² is meegenomen in de berekeningen. Uit de berekeningen (en controle daarvan) blijkt dat wordt voldaan aan de constructieve vereisten voor de damwand.

Het ingenieursbureau Rotterdam heeft in opdracht van het Ministerie IenW de berekeningen gecontroleerd. Daarnaast is een positieve second opinion uitgevoerd op de berekeningen door het onderzoeksinstituut Deltares.

5. *Is GS van mening dat het wenselijk is om dergelijke berekening te maken om extra kosten in de bouwfase te voorkomen, aangezien het versterken van de damwanden mogelijk vereist is?*

Antwoord

Nee, zie voor een toelichting op de berekening het antwoord op vraag 4.

De AVI-Slakken die met PFAS zijn vervuild, worden op andere delen van het terrein herverdeeld, waar geen bebouwing plaats vind. GS stelt dat dit minder milieubelasting geeft dan het afgraven en opnieuw ophogen van de AVI-Slakken.

6. *Gezien de huidige kennis over de schadelijke effecten van PFAS op mens en milieu , kan GS nog steeds beweren dat het herverdelen van met PFAS vervuilde AVI-Slakken minder milieubelasting oplevert dan het afgraven en opnieuw ophogen van deze slakken? Zo ja, op basis van welk bewijzen?*

Antwoord

GS deelt de afweging die is opgenomen in het UP 2.0. Hierin is de afweging onder andere gemaakt op milieurendement. Het blijkt dat het herschikken van AVI-slakken inderdaad een hoger milieurendement heeft dan het afgraven en afvoeren van (alle) AVI-slakken naar een stortplaats. Voor de goede orde, de AVI-slakken die vervuild zijn met olie/teer worden wel afgevoerd naar een erkend verwerker.

Verder is er geen sprake van vervuilde AVI-slakken en is geen sprake van een geval van bodemverontreiniging veroorzaakt door de AVI-slakken. De AVI-slakken bevatten licht verhoogde gehalten aan PFAS. Uit onderzoek blijkt dat in geen van de monsters het Indicatieve Niveau voor Ernstige bodem Verontreiniging (INEV) voor grond wordt overschreden. Het gebruik van deze terminologie doet geen recht aan de voorgenomen sanering en het beoogd saneringsresultaat.

7. *Hoe gaat GS ervoor zorgen dat de aanwezigheid van PFAS in het EMK terrein geen gezondrisico's met zich meebrengt voor de toekomstige werknemers?*

Antwoord

Op de locatie zijn zowel in de huidige als in de toekomstige situatie geen gezondheidsrisico's door de aanwezigheid van PFAS. Dit omdat enerzijds de gehalten in het grondwater aan PFAS beneden de Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging (INEV) voor PFAS in grondwater (exclusief drinkwater) liggen en anderzijds omdat er geen contactmogelijkheden zijn met de AVI-slakken door de bovengelige leeflaag. Ten aanzien van het toekomstig gebruik van de ondergrond beneden de leeflaag gelden gebruiksbeperkingen. Zo moeten bijvoorbeeld (graaf)werkzaamheden tot onder de leeflaag gemeld worden bij het bevoegd gezag en met milieukundig toezicht worden uitgevoerd.

8. *Zijn de bedrijven die zich willen vestigen op de locatie op de hoogte van de vervuiling in de grond, met name PFAS-verontreiniging?? Zo nee, overweegt GS deze bedrijven te informeren over de aanwezigheid van PFAS-slakken?*

Antwoord

GS is niet betrokken bij de uitgifte van het terrein. Daarbij wordt opgemerkt dat geen sprake is van een geval van ernstige PFAS-bodemverontreiniging en PFAS-slakken.

Na afronding van de sanering wordt in de beschikking op het evaluatierapport van de sanering de status van de bodemverontreiniging door het bevoegd gezag Wet bodembescherming (Wbb) vastgelegd. Het gaat dan specifiek over het behaalde saneringsresultaat, de aanwezige restverontreinigingen en toekomstige gebruiksbeperkingen.

In het kader van uitgifte van het terrein door de gemeente wordt in de koopovereenkomst deze status na afronding van de bodemsanering vastgelegd van het perceel. Namelijk dat er sprake is van een terrein met een kadastrale aantekening, de locatie gesaneerd is door het aanbrengen van een leeflaag met daaronder restverontreinigingen en AVI-slakken (afhankelijk van de ligging van het perceel). Voor de bodem onder de leeflaag gelden gebruiksbeperkingen.

GS gaat bedrijven die zich willen vestigen op het EMK-terrein niet informeren over de aanwezigheid van PFAS, AVI-slakken en/of restverontreinigingen. Dit is een taak voor de gemeente in het kader van de uitgifte van percelen. Daarnaast is dit met een beschikking op het evaluatierapport en een kadastrale aantekening op het terrein vastgelegd.

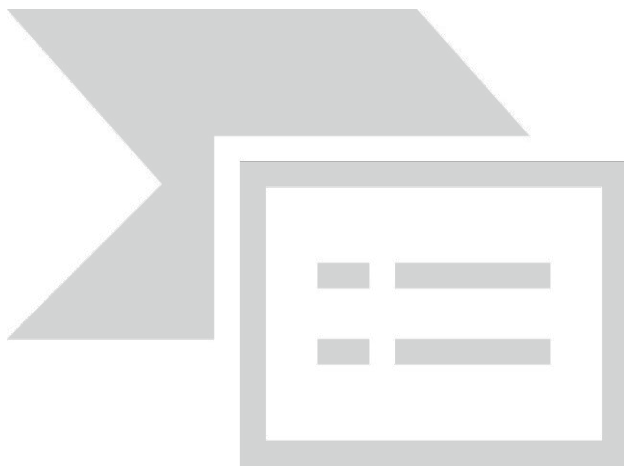
9. *Gezien het feit dat er niet op de vervuilde slakken mag worden gebouwd, hoe gaat GS ervoor zorgen dat dit wordt gehandhaafd en wat betekent dit voor eventuele uitbreidingen van bedrijven? Het verwijderen van PFAS en zware metalen is geen onderdeel van deze sanering. Deze zitten echter wel in de grond.*

Antwoord

Voor het toezicht op de bodemsanering en het handhaven van de nazorg beperkingen is GS het Wbb bevoegd gezag. GS heeft deze taak gemandateerd aan de DCMR.

De gemeente Krimpen aan den IJssel gaat over de toekomstige uitgifte van percelen en het toezicht op toekomstige bouwactiviteiten.

In de beschikking op het uitvoeringsplan 2.0 wordt aangegeven dat niet op herschikte AVI-slakken mag worden gebouwd (zie ook figuur). Het is uiteindelijk aan de (toekomstige) eigenaar van de grond om zich daaraan te houden en aan het bevoegd gezag om erop toe te zien.

Het verwijderen van PFAS en zware metalen is geen onderdeel van deze sanering. Deze zitten echter wel in de grond

10. *Is GS het eens met GroenLinks-PvdA dat uiteindelijk de verontreinigingen van PFAS en zware metalen uit de grond moeten worden verwijderd? Zo ja, waarom is het dan wenselijk om deze verwijdering pas in een later stadium te overwegen, wat mogelijk extra kosten met zich meebrengt? Zo niet, hoe gaat GS bedrijven die zich in de toekomst op het terrein vestigen, informeren over de aanwezigheid van deze verontreinigingen en de mogelijke risico's?*

In Nederland is er wetgeving ontwikkeld hoe om te gaan met bodemverontreiniging. In eerste instantie was de insteek om multifunctioneel te saneren en alle bodemverontreiniging te verwijderen. Deze saneringsaanpak bleek onbetaalbaar, maar ook veel schade op te leveren aan het milieu waardoor beleidsontwikkeling heeft plaatsgevonden. Het beleid is aangepast naar functionele saneringen en het wegnemen van de risico's van bodemverontreiniging. Dit is sinds 2006 opgenomen in de vernieuwde Wet bodembescherming.

Derhalve deelt GS deze mening niet, er is geen sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging aan PFAS dus ook geen saneringsnoodzaak. De concentraties PFAS in het grondwater liggen beneden de INEV (exclusief drinkwater) en daarmee is er geen saneringsnoodzaak.

De PFAS zijn aanwezig in de aanwezige AVI-slakken. Uit het oogpunt van milieurendement is ervoor gekozen dat de AVI-slakken die niet met olie/teer verontreinigd zijn op de locatie blijven. De AVI-slakken bevatten ook zware metalen die zich immobiel gedragen en daarmee is er geen saneringsnoodzaak.

Voor de wijze van informeren van toekomstige bedrijven op het terrein wordt verwezen naar het antwoord op vraag 8. Hierbij wordt opgemerkt dat het informeren van toekomstige eigenaren over de staat van de grond en eventuele gebruiksbepalingen altijd dient te gebeuren, dat is nu niet anders.

Den Haag, 5 december 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit